

[Ellemann-Jensen]

stadig ikke svaret på spørgsmålet, hvorfor man vil ændre fra at gange med 10 til at gange med 5. Hvad er hensigten med det? Man får ikke flere penge ud af det. Hvad vil ministeren med dette forslag?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Forskudt indkomstår).

(Lovforslag nr. L 166. Fremsat 12/3 80).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

De bestemmelser, der findes i den nuværende skattelovgivning om adgang til at benytte et andet regnskabsår end kalenderåret, foreslås med dette lovforslag ophævet. De nuværende regler kan godt give anledning til nogle administrative problemer og nogle kontrolmæssige problemer for skattemyndighederne. F. eks. kan skatteligningen blive vanskeliggjort ved, at det kontrolmateriale, man bruger, dækker et andet regnskabsår. Der kan også være tale om, at en krydsrevision kan være vanskelig at gennemføre, når der skal sammenlignes med oplysninger i andre skatteyderes selvangivelser, der måske har et helt andet opgørelsesår.

Der er også for det tredje mulighed for utilsigtet anvendelse. Det, jeg her tænker på, er de muligheder for udskydelse af beskattningen, som kan forekomme ved anvendelse af forskudt regnskabsår i virksomheder, som er indbyrdes sammenhængende uden at være

omfattet af det såkaldte concernbegreb. Der kan opnås en ret lang skattecredit ved at kombinere adgangen til forskudt regnskabsår med muligheden for at få forlængelse af det første regnskabsår op til 18 måneder. Det omtalte eksempel kan betyde, at befolkningens tillid til, at skattesystemet sikrer en rimelig fordeling af skattebyrderne, svækkes, og det mener vi er farligt.

Der har tit og ofte i den skattedebat, der har været ført, været fremsat ønske om forenklinger og administrative lettelser og en så effektiv administration, som det overhovedet er muligt at gennemføre, og det er dette forslag et bidrag til at få.

Vi hilser i socialdemokratiet med tilfredshed, at regeringen har givet udtryk for i skatte- og afgiftsministerens fremsættelsestale, at den er parat til at drøfte den nærmere udformning af overgangsreglerne under udvalgsarbejdet med de organisationer og de konsulenter, der måtte have interesse i det.

Alt i alt kan man sige om lovforslaget, at det er med til at lette administrationen, forbedre kontrolmulighederne og give en bedre samtidighedsbeskatning, og alle tre ting er væsentlige elementer.

Der har i den offentlige debat, der har været omkring forslaget, været en del kritik. Bl. a. har man rejst spørgsmålet, om revisionen vil blive belastet for hårdt, om der vil ske såkaldt sæsonophobning af arbejdet. Dertil vil jeg godt sige, at vi har en betydelig større anvendelse af EDB, som kan være med til at lette dette arbejde. Men jeg vil også gerne spørge skatteministeren, om han er parat til at lempe de meget liberale regler, vi har med hensyn til fristen for indgivelse af selvangivelse, hvis det skulle vise sig under udvalgsarbejdet, at der er behov for noget sådant. Det kan godt være, at der er behov for, at vi får lidt bedre fleksibilitet på dette område, og hvis det er nødvendigt, mener jeg, at vi skal være parat til at se på det. Det håber jeg også ministeren vil være.

Vi kan tilslutte os lovforslaget, og vi skal medvirke til et hurtigt udvalgsarbejde.

Anders Poulsen (V):

Det af skatteministeren fremsatte lovforslag om ophævelse af forskudt indkomstår er en meget dårlig idé. En vedtagelse vil bevirke, at man brutalt bryder med en gammel og

[Anders Poulsen]

en vel indarbejdet praksis, der er opbygget med hensyntagen til virksomhedernes forskellige driftsforhold og forskellige produktionsvilkår.

Det er ikke noget nyt, at det overvejes at lade alle virksomheder overgå til kalenderårsregnskaber. Det er blevet bedømt mange gange, og særlig grundigt blev det overvejet og bedømt i forbindelse med kildeskattens indførelse i 1970. Ved alle disse bedømmelser er det fastslået, at konsekvenserne ved ophævelse af adgangen til brudt indkomstår var så uheldige for virksomheder, revisions- og regnskabskontorer, at en gennemførelse ikke var forsvarlig.

Det, der er nyt, er, at skatteministeren nu tilsyneladende uden nogen forudgående høring hos erhvervslivet og revisorerne mener, at han med ét slag kan vende op og ned på dette. Må jeg spørge ministeren: hvilke instanser har været hørt, og hvilke instanser har været med i bedømmelsen forud for lovforslagets fremsættelse?

Jeg har endda fået nogle tilkendegivelser fra skattemyndigheder, som er særdeles godt tilfredse med den spredning, der er i virksomhedernes statustidspunkter. Foreningen af statsautoriserede Revisorer har i en skrivelse af 19. marts d.å. til industriministeren om forslaget udtalt:

»En behandling vil i bedste fald være spild af tid, da lovforslaget i praksis vil være urealistisk og uigennemførligt.«

Jeg er enig i denne bedømmelse. Netop de praktiske vilkår for erhvervsliv, revisorer og regnskabskontorer gør, at lovforslaget ikke kan realiseres.

Må jeg endvidere spørge: er det sådan, at ministeren har presset dette forslag igennem hos ministeriets embedsmænd, så de ikke har haft den fornødne tid til at overveje netop de praktiske konsekvenser af lovforslaget?

Der kan også være grund til at pege på, at en gennemførelse af lovforslaget indebærer nogle likviditetsbelastninger på grund af ændringerne, og disse belastninger kan endda blive ganske betydelige for en del af virksomhederne.

Det nævnes i bemærkningerne, at der er taget et vidtgående hensyn til revisorer og regnskabskontorer ved de senere års forlængelser af selvangivelsesfristerne. Men det er slet ikke det, det drejer sig om. Det, det drejer sig om, er, at virksomhederne så hurtigt

som muligt efter regnskabsperiodens ophør kan få resultatet af hensyn til dispositioner, af hensyn til planlægning, af hensyn til budgetlægning osv. Dette indebærer ved alle regnskabsperioders udløb pr. 31. december, at 12 måneders arbejde på disse revisions- og regnskabskontorer skal udføres inden for en 4-5 måneders periode. Har ministeren en patentløsning på dette? Hvis ikke, kan jeg ikke betegne det som anstændigt at fremsætte dette lovforslag, endda uden at ministeren har gjort sig den ulejlighed at kontakte de ramte organisationer.

I øjeblikket har ca. 88.000 personer og ca. 30.000 selskaber forskudt indkomstår. Ministeren bør indse, at en passende spredning af tidspunktet for virksomhedernes regnskabsperiode er tvingende nødvendig, hvis bistanden over for virksomhederne med hensyn til driftsøkonomisk vejledning, økonomisk planlægning m.v. skal være god nok. Og det skal den, hvis erhvervslivet skal fungere godt og effektivt. Det ønske går jeg i hvert fald ud fra ministeren kan tilslutte sig.

I sidste sætning af bemærkningerne til lovforslaget står:

»Der vil formentlig blive tale om et merprovenu af meget begrænset størrelsesorden.«

På denne baggrund og på grund af de uheldige virkninger, lovforslaget vil få for virksomheder, revisorer og regnskabskontorer vil jeg hermed opfordre ministeren til at trække lovforslaget tilbage. Jeg kan i hvert fald sige, at venstre ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Hagen Hagensen (KF):

Skatteministeren har en besynderlig evne til at efterleve den sentens, der stod i en af aviserne gennem mange år: »Hellere ramme ved siden af end slet ikke ramme«. Det har han gjort med dette forslag, som vi nu skal drøfte.

Det er administrative vanskeligheder, siger ministeren, for dem, der skal ligne, der gør, at det forskudte regnskabsår skal høre op. Alene med den begrundelse går ministeren ensidigt og uden at tage hensyn til hele det erhvervsliv, der skal bære byrden, ind for en ensretning af indkomstperioden.

En sådan omlægning af regnskabsår kan betyde langt større vanskeligheder for er-

[Hagen Hagensen]

hvervslivet, for personer og selskaber og deres hjælpere – det er revisorer, det er landbrugskonsulenter og mange, mange flere – og også for alle dem, der er beskæftiget i virksomhederne, end den påståede administrative forenkling hos ligningsmyndighederne kan indbringe, hvis den overhovedet indbringer noget.

Der er jo adgang til i henhold til gældende lovgivning og regler at forlange, at det kontrolmateriale, man har brug for, bliver indgivet på kalenderårsbasis, og det har for mig at se ikke voldt nogen større vanskelighed, at der var nogle, der havde forskudt regnskabsår.

Skal der endelig tales om noget, der kan være lidt vanskeligt, er det slet ikke denne lovgivning, vi skal ind på. Man kunne rejse spørgsmålet, om man i selskabslovgivningen skulle indrette det således, at ikke en hvilken som helst tilfældig dag kan vælges, men at man f. eks. skulle vælge den første dag i et kvartal eller noget, der svarede dertil.

Ministeren postulerer ud fra sine teoretiske betragtninger, mens det praktiske arbejde med skatteligning tilsiger bevarelse af den nugældende ordning. Teorier og praksis støder sammen, støder mod hinanden.

»Grau, teurer Freund, ist alle Theorie, und grün des Lebens goldner Baum«.

Al teori er så grå, så grå, men livets gyldne træ er nu det, der kan bygges på. Det er det erhvervsliv, der skal have vanskelighederne, som man skulle se mere på end på teorierne om, hvor rart det kunne være at have det hele samlet på kalenderårsbasis.

Forskudt regnskabsår er oftest begrundet i, at det svarer til et naturligt driftsår, men også andre forhold som f. eks. et gunstigt tidspunkt for lageroptællinger o. lign. spiller ind.

Jeg vil spørge ministeren, om det er hans hensigt at afskaffe nytårsaften som en glad aften for mange, mange mennesker. Alle de, der skal lægge deres regnskabsår om, og som skal foretage den fysiske varelageroptælling den 31. december, vil simpelt hen overhovedet ikke finde ud af, at man er gået fra det ene år og ind i det andet; det vil være et træls arbejde at have med at gøre, og det gælder også alle dem, der er ansat i de pågældende virksomheder. Det er en så urimelig tanke, at den ikke bør føres ud i livet.

Resultatet heraf vil i øvrigt blive dårligere regnskaber, simpelt hen af tidnød. Det er

bedre regnskaber, vi har brug for. Det er ikke nok med udsættelse af selvangivelsesfrister, det hjælper ikke noget, når opgørelsesdagen og opgørelsesperioden skal være ens for alle. Det vil sige, som det allerede er sagt, at man skal udføre et års arbejde i et ganske kort tidsrum. Til hvilken nytte? Til den nytte, at man kan lægge sagerne ind på kommunale hylder, hvor de ligger i månedsvis og samler støv, fordi de ressourcer, som kommunerne har til rådighed til at bearbejde sagerne, nu engang ikke er større, idet de er beregnet på, at man skal udføre arbejde hele året rundt.

Hertil kommer, at forslaget er et slag i luften. For mange af dem, man prøver på at komme til at ramme, har datterselskaber i udlandet. Vi kan ikke lave om på, at de har forskudt regnskabsår, og så har vi ikke nået noget som helst med det hele.

Hvorfor har man dog ikke talt med dem, der ved, hvor skoen trykker, før man kommer frem med dette forslag? Selskabernes likviditet kan blive alvorligt berørt af omlægningen, ikke mindst i overgangsperioden. Det samme gælder for revisore og andres arbejdsbyrde og arbejdskraft.

Staten synes at gøre, hvad den kan, for at ødelægge de opgaver, den har lagt på kommunerne. Forholdet er det, at i øjeblikket flygter – om ikke i stor flok så i hvert fald jævnt – folk fra de kommunale skattevæsenene; de går over i erhvervslivet eller søger stillinger under de statslige skattemyndigheder, hvor der tilbydes dem bedre vilkår, og det svækker naturligvis arbejdet ude hos kommunerne. Skal man nu have dette med, er vi faktisk nået til, at man har fået forringet det, som man har søgt at bygge op, ikke mindst under skattestyrelsesloven. En forsvarlig ligning må bygge på ordentlige og forsvarlige regnskaber, der kommer ind, og det er simpelt hen det, vi ikke får, hvis dette føres igennem.

Jeg skal gemme overgangsreglerne til drøftelse i udvalget. De synes at være helt urimelige og kan medføre, at selskaber bliver presset til at skulle betale op til 1½ års skat, længe før de ellers ville være kommet til det.

Man skal tjene borgerne og det samfundsliv, som vi skal leve af. Myndighederne skal ikke gøre det sværere for dem. Derfor rammer dette lovforslag helt ved siden af og burde aldrig have set dagens lys.

Dohrmann (FP):

Er skatte- og afgiftsministeren da blevet helt vanvittig? Det spørgsmål hører man på møde efter møde rundt om i landet. Mit svar har hele tiden været, at han er såmænd ikke værre end andre socialdemokrater, men det svar tror jeg nok jeg skal til at have ændret. Det kan ikke være en tilfældighed, at skatteministeren fremsætter det ene mere erhvervsfjendtlige forslag efter det andet. Man får efterhånden det indtryk, at skatteministeren enten er bange for at blive glemt af offentligheden eller også kun er ude på at genere folk. Jeg tror nu ikke, han behøver at være så nervøs for det første; der skal nok gå en del år, inden befolkningen glemmer den nuværende skatteminister.

Om det foreliggende lovforslag om ophævelse af forskudt indkomstår skal det siges, at det bærer tydeligt præg af at være udarbejdet af en person eller personer, som aldrig nogen sinde har gjort sig den ulejlighed at prøve på at sætte sig ind i de problemer, erhvervslivet har, de dynger af papir og regnskaber, som det offentlige kræver. Ikke en, hverken skatteministeren eller offentligt ansatte i den socialdemokratiske gruppe, har f. eks. tænkt over, hvor besværligt, for ikke at sige umuligt, det vil være at opgøre sine varebeholdninger den 31. december, oven i købet hvor jule- og nytårshandelen lige er blevet afsluttet, og hvor man måske skal gøre klar til ud salg.

Der er heller ingen socialdemokrater – og det er ellers det parti, som foreslår forbud mod overarbejde – som har tænkt over alt det arbejde, som revisionsfirmaer udfører, og som i øjeblikket kan udjævnes stort set over hele året, men som nu pludselig skal indskrænkes til ca. 4 måneders arbejde. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre, og derfor vil resultatet blive, at mange revisionsfirmaer vil sige nej til flere af dem, som forståeligt nok ikke kan finde ud af de snørklede og indviklede skatteregler, vi har.

Men dermed er vi måske nået et skridt videre med det, nogle åbenbart ønsker, nemlig at få så mange i fedtefadet som overhovedet muligt. Tusindvis af fortrinsvis mindre erhvervsdrivende – det er hovedsagelig dem, der vil blive ramt af forslaget her – vil, såfremt forslaget gennemføres, blive ramt. Man skal til at knokle, man kan ikke få den revi-

sionshjælp, man har brug for. Skatteministeren foreslår, at det skal overstås i løbet af en enkelt periode. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre. Se f. eks. på det erhverv, som man så sent som i dag har diskuteret her i salen om man ikke skulle støtte. Socialdemokratiets ordfører gjorde temmelig meget ud af, at nu skulle landbruget sandelig hjælpes. Vi har Landbrugsrådets præsidents ord for, at dette lovforslag kan man simpelt hen ikke leve med. Det modsiger jo, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde i forbindelse med landbrugslovgivningen.

Kort og godt giver lovforslaget udtryk for en fjendtlig indstilling over for de personer og firmaer, der sætter noget i gang og producerer de varer, vi har så fortvivlende hårdt brug for. Forslaget er bureaukratisk, fordi man ikke længere kan gøre status på det tidspunkt, hvor det er mest praktisk. Forslaget er beskæftigelsesfjendtligt, fordi medarbejderne på revisionskontorerne nu ikke mere kan forvente at være helårsbeskæftiget. Dertil komme, at mange selvstændige nu vil føle, at bægeret er flydt over, og vil fyre deres ansatte, fordi det hele ikke er til at have med at gøre.

Alt det, fordi skatteministeren, regeringen og den socialdemokratiske gruppe mener, at det vil give en bedre skattemæssig kontrol – underforstået, at skattevæsenets personale gerne skulle sidde på deres flade uden at bestille noget.

Vi har et langt bedre forslag, og det er, at man afskaffer indkomstkatten. Gør man det, er man fri for at gå og snage i både firmaernes regnskaber og folks private regnskaber, og samtidig hermed vil det igen kunne betale sig at arbejde og gøre en indsats.

Jeg skal på fremskridtspartiets vegne tilsige skatteministeren en meget uvenlig udvalgsbehandling og ligeledes gøre opmærksom på, at hvis lovforslaget mod forventning nogen sinde når frem til tredje behandling, vil vi, uanset hvor mange løfter ministeren giver om dispensationer, stemme imod forslaget. I øvrigt kan jeg tilslutte mig venstres forslag om, at ministeren trækker lovforslaget tilbage.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg var skuffet over, at det ikke var hr. Glistrup, der var ordfører for fremskridtspar-

[Rahbæk Møller]

tiet. Jeg har forstået, at han er specialist i brug af forskudt regnskabsår til skattetænkning.

Socialistisk folkeparti har længe efterlyst et forbud mod anvendelse af forskudt regnskabsår. Det er den eneste måde, hvorpå vi effektivt kan lukke for den skattefidus, der består i at eje to selskaber med hver sit regnskabsår og så manipulere med fradrag og indkomster, således at fradragene altid får virkning, mens de tilhørende indkomster forsvinder ud i det uvisse. Det undrer mig i øvrigt, at ministeren overhovedet ikke nævner denne side af sagen i sin fremsættelse, men udelukkende hæfter sig ved de administrative fordele, som lovforslaget indebærer.

Hvad angår overgangsbestemmelserne, er det muligt, at de er lidt for kantede. Socialistisk folkeparti vil gerne være med til at se nøjere på dem under udvalgsarbejdet.

De administrative fordele, der ligger i forslaget, må naturligvis vejes op mod de ulemper, som forslaget pålægger et stort antal mennesker, men det må være en forudsætning, at der hurtigst muligt lukkes for egentlig misbrug.

Socialistisk folkeparti kan altså give tilsagn om et positivt udvalgsarbejde.

Aase Olesen (RV):

Da mit partis ordfører, hr. Bernhard Baunsgaard, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på det radikale venstres vegne sige følgende.

Lovforslaget går ud på at kræve, at kalenderåret fra og med 1981 bliver lig med indkomståret. For selskaber skal dette ske fra og med skatteåret 1982-83. Lovforslaget vil berøre i alt 88.000 personer og ca. 27.000 selskaber. Principielt er vi enige med ministeren med hensyn til lovforslagets sigte, men vi har i forbindelse med det foreliggende forslag en række kommentarer og spørgsmål at stille.

Hvad er grunden til, at ministeren vil have lovforslaget igennem i den udformning, hvori det er fremsat her? Der er ministerens svar, at det er af administrative grunde. Det finder vi naturligvis er en god begrundelse, men heroverfor står altså det administrative besvær, som man giver skatteyderne. Regnskabskonsulenterne i landbruget kan ikke klare med ét at gå over til at få alle virksomhedsregnskaber til at slutte den 31. december,

og det bliver vi nødt til at tage hensyn til. Vi må have overgangsregler, der kan opfattes som rimelige af erhvervet.

Der kan også være besvær for selskaberne. Vi har 27.000 selskaber, som bliver berørt af dette. Jeg ved ikke, om ministeren forestiller sig, at man skal holde 27.000 ekstraordinære generalforsamlinger i løbet af meget kort tid. Hvordan vil det i øvrigt være for aktieselskabsregisteret at følge med til dette? Det er formentlig i forvejen noget bagud med sagerne.

Revisorerne hævder, at man ikke kan nå det, og at man ikke kan klare sagen ved at henvise til, at man har en spredt aflevering af selvangivelser. Det er klart, at det drejer sig ikke bare om at aflevere selvangivelser, men også for virksomhederne om hurtigt at få et overblik over, hvordan året er gået. Derfor forlanger man at få resultatet ret hurtigt.

Ministeren siger, at lovforslaget også er nødvendigt af hensyn til kontrollen med ligningen. I den forbindelse vil vi godt spørge, hvorfor man ikke i højere grad har anvendt selskabsskattelovens § 10, stk. 4, der giver ligningsrådet en meget vid beføjelse til at forlange et sammenfaldende regnskabsår og et sammenfaldende selvangivelsesår for den, der har stor indflydelse i selskaberne. Der, hvor hovedaktionæren har en stor indflydelse i selskabet, har man mulighed for at gøre regnskabsårene sammenfaldende. Hvorfor bliver denne regel ikke brugt?

Vi er parat til i udvalget at se på disse spørgsmål. Vi er som sagt enige i sigtet, vi ønsker også at fremme en overgang til kalenderåret som indkomstår. Men vi ser altså en række administrative problemer i den udformning, ministeren har givet lovforslaget.

Bollmann (CD):

Ministeren ønsker med dette lovforslag at afskaffe muligheden for at anvende forskudt indkomstår og begrundet det med, at der eksisterer en række vanskeligheder i forbindelse med skatteligningen. Herudover har jeg ikke kunnet finde nogen som helst argumenter for forslaget.

Jeg vil godt sige, at CD tager kraftig afstand fra lovforslaget, der kun kan genere erhvervslivet. Et sådant forslag kan egentlig kun styrke den opfattelse, at ministeren over-

[Bollmann]

hovedet ingen forståelse har for erhvervslivets problemer. Det er der åbenbart også andre der heller ikke har.

Når en virksomhed anvender forskudt regnskabsår, er det ikke for at snyde i skat, som ministeren tilsyneladende tror. Det er simpelt hen praktisk af en lang række grunde at anvende forskudt regnskabsår, dels fordi en række brancher har forskellige aktiviteter ved kalenderårets udløb, der ville gøre det næsten umuligt at afslutte regnskabet på det tidspunkt, dels fordi hele revisionsbranchen på denne måde kan få fordelt arbejdet hele året igennem.

Hvis ministeren ønsker lovforslaget gennemført af de grunde, som hr. Rahbæk Møller var inde på, synes jeg, ministeren skulle sige det. Så kunne han nøjes med at foreslå det i stedet for at straffe en række andre virksomheder, hvor det argument i hvert tilfælde ikke gælder.

Med dette forslag skabes der et kaos inden for revisorbranchen. Det er ikke tilstrækkeligt, som ministeren siger, at arbejdet blot kan tilrettelægges efter reglerne for forlængelse af selvangivelsesfristen. Det må dog være ministeren bekendt, at virksomhederne har behov for rådgivning, specielt i forbindelse med regnskabsafslutningen. Når man ser på virkningerne af forslaget over for denne branche, bliver konsekvensen, at der må ansættes dobbelt mandskab ved udgangen af regnskabsåret, og så kan man afskedige dem igen hen i nærheden af sommerferien.

Ministeren siger også, at efter udvidelsen af regnskabspligten for bl.a. landbrugere vil det ikke være forbundet med så store ulemper at opgøre indkomsten for et kalenderår. Her er jeg nødt til at gøre ministeren opmærksom på, at det faktisk forholder sig stik modsat. Det er sådan, at jo flere landmænd der får regnskabspligt, jo flere ansøger om at få forskudt regnskabsår. Det er jeg overbevist om at ministeren vil kunne få bekræftet ved henvendelse i sit eget ministerium.

Jeg skal ikke gå i detaljer med hensyn til overgangsordningerne, der i sig selv vil medføre en række urimeligheder. Jeg håber, det ikke vil lykkes at samle flertal for dette forslag, og hvis det er tilfældet, bliver overgangsreglerne jo overflødige.

Vi har i dag behandlet lovforslag, der skulle hjælpe landbruget, og regeringen har bebudet forslag til april, der skal forbedre

erhvervslivets forhold generelt. Det er desværre nødvendigt. På denne baggrund ser det underligt ud, at et af den samme regerings medlemmer kommer med et forslag som det foreliggende, der stort set ikke har en eneste positiv side, men kun kan være udtryk for et ønske om at genere og mistænkeliggøre så mange skatteydere som muligt.

Jeg ved ikke, hvad det er, ministeren samler på, men noget tyder på, at det er fiaskoer. Først havde vi renteomlægningsfradraget, derefter forslaget om afgift af spiritus og nu dette forslag. I alle tilfælde har sagkundskaben – eller i hvert tilfælde langt den største del af den – advaret ministeren. Det første forslag er taget af bordet, og jeg kan tilsige ministeren, at vi fra CDs-side skal gøre, hvad vi kan, for at de to øvrige forslag, inklusive dette, også falder.

Waldorff (VS):

Man må i hvert fald sige, at for socialdemokratiet er det da positivt, at man endelig har fået styr på gruppen i dette spørgsmål. Hr. Møller Andersen, som sidst fremlagde socialdemokratiets holdning til spørgsmålet om forskudt regnskabsår, gik imod, at man ændrede de eksisterende regler, og før den tid gik hr. Camre ind for det. Men det er da meget godt, hvis man endelig har fundet sine egne ben og faktisk, hvad det ser ud til, er indstillet på at stoppe de muligheder for skattemæssige transaktioner, der ligger i forbindelse med brugen af forskudt regnskabsår. Dengang de herrer fra socialdemokratiet udtalte sig om dette spørgsmål, var, da vi behandlede VS' forslag, som var vendt imod det Glistrupske skattecirкус. Forskudt regnskabsår var netop en del af det, og en anden del var muligheden for at fremføre under-skud i de følgende 5 år.

Vi synes selvfølgelig, det er vældig godt, at en del af det kommer med i dette forslag, og vi synes, det er alt for beskedent, når skatteministeren helt undlader at nævne, at det faktisk også er en indsats imod mulighederne for at manipulere med skatteregnskaber. Der burde også stå, at de forbedrede kontrolmuligheder ikke alene består i, at man lettere kan få de oplysninger, man har brug for, men også består i, at der faktisk bliver stoppet for transaktioner med flytning af overskud fra det ene selskab til det andet, alt ef-

[Waldorff]

ter hvordan indkomståret ligger. Der er andre muligheder, man selvfølgelig kan benytte, men det kan være, det kommer en anden gang.

Vi vil selvfølgelig gerne stemme for dette lovforslag, men vi tror ærlig talt, det er alt for optimistisk, når den socialdemokratiske ordfører ligesom antyder, at det skulle være muligt med en hurtig udvalgsbehandling. Jeg tror ærlig talt ikke, forslaget bliver gennemført. Det tror jeg ikke man kan bebrejde regeringens kamikazepilot, og jeg tror heller ikke engang, man får brug for boligministeren til at trampe i klaveret ved denne lejlighed. Jeg mener, det var fuldstændig tydeligt, at allerede de radikale lagde grunden til at springe fra det, som de tidligere havde sagt at de ville gå ind for. Hr. Bernhard Baunsgaard sagde i april 1978, da VS' forslag blev behandlet, at han var enig i de intentioner, og nu måtte der også ske noget på dette område, nu gik den altså ikke længere. Præcis som hr. Bernhard Baunsgaard har sagt om rentefradragsretten ved en masse lejligheder. Men det, vi hørte fra de radikale i dag, var ikke noget om, at nu måtte man fastholde intentionerne om at begrænse disse skattecircusmuligheder. Det, vi hørte, var en principiel enighed – jeg tror faktisk ikke, der er meget i verden, som de radikale ikke er principielt enige i – men at man forudså en utrolig masse administrativt besvær hos skatteyderne, og man forudså, at det ville blive nødvendigt med nogle meget, meget langvarige og langtrækkende overgangsregler. Jeg tror faktisk, at det, der blev lagt op til, var, at de radikale simpelt hen ikke tør risikere skindet på denne sag. Det synes jeg er meget beklageligt, og det er ikke mindst beklageligt i betragtning af, at netop den vankelmodighed er lige præcis det argument, som også en socialdemokratisk regering vil kunne benytte på et tidspunkt for ikke at føre dette igennem, når man i øvrigt skal til efter eget udsagn at forhandle kriselovgivning med højrepartierne i folketinget.

Arne Bjerregaard (KrF):

Der kan fremføres ét argument for lovforslaget, nemlig at det øger muligheden for en skattemæssig kontrol. Men der kan anføres legio argumenter imod. Vi har hørt talrige af dem. Jeg skal såmænd ikke taget tingets tid

med at fremføre en hel masse argumenter imod lovforslaget. Jeg kan bare sige, at som forslaget ligger, vil kristeligt folkeparti ikke røre ved det med en ildtang.

Flygaard (DR):

Jeg skal med det samme sige, at retsforbundet ikke kan medvirke til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag. Men jeg vil i øvrigt gerne knytte nogle bemærkninger til det foreliggende lovforslag.

Man taler om, at kontrolmulighederne vil blive forøget ved gennemførelsen af det foreliggende lovforslag. Det er vel muligt, men jeg tror ikke, at denne forøgelse er særlig stor, og vi mener heller ikke fra retsforbundets side, at denne meget begrænsede forøgelse af kontrolmulighederne i sig selv kan tilsige, at man skal gennemføre lovforslaget.

Der blev anført som en begrundelse for gennemførelsen af lovforslaget, at man så i højere grad fik en samtidighedsbeskatning. Omlægning af et regnskabsår fra kalenderåret til et andet tidspunkt, f.eks. 1. oktober eller 1. april, er egentlig et rent teknisk spørgsmål, der ikke gør den pågældende beskatning mere eller mindre samtidig.

Jeg vil gerne som et argument imod en vedtagelse af det foreliggende lovforslag pege på, at for alle dem, der i dag har skævt regnskabsår og i givet fald skulle have lagt regnskabet om til kalenderåret, ville der komme nogle omregningsproblemer, fordi der klart ville blive problemer med hensyn til at sondre, hvad der var løbende, normale driftsindtægter og driftsudgifter, og hvad man skulle henføre til kategorien af engangsudgifter og engangsindtægter. Det er i hvert fald den erfaring, jeg har fra den tid, jeg var ansat i statens ligningsdirektorat og i praksis arbejdede ude i et amtsligningsinspektorat.

Derimod har jeg en ganske klar opfattelse af – den tror jeg også er rigtig; den er også kommet til udtryk både fra erhvervslivets side og fra revisorside – at der vil komme en betydelig ophobning af arbejdet for revisorerne, idet man vil få det arbejde, der skal udføres, sammentrængt på en væsentlig kortere tid, end tilfældet er i dag. Det kan være strengt nok, men jeg tror, man i høj grad er med til at forøge dette problem, hvis lovforslaget går igennem.

[Flygaard]

Det undrer mig – men sådan må jeg forstå lovforslaget og også de henvendelser, der er kommet fra revisorside – at ministeren faktisk ikke har rettet henvendelse til erhvervslivet og således ikke har foretaget nogen høring. Det samme gælder for revisorernes vedkommende. Det synes jeg egentlig er en noget uheldig fremgangsmåde, hvis man vil have den tekniske baggrund for gennemførelsen af et sådant lovforslag i orden.

Endelig vil jeg gerne komme med den bemærkning, at hvor der er sammenfald af økonomiske interesser forskellige virksomheder imellem, er det ganske naturligt, at man har det samme regnskabsår. Så kan man diskutere, om det skal være det ene eller det andet, men her er det helt naturligt, at man kræver det. Som den radikale ordfører gjorde opmærksom på, er der mulighed for det i henhold til den gældende lovgivning, og ministeren kunne bringe den bestemmelse i anvendelse, hvor der var behov for at have ens regnskabsår.

Retsforbundet kan ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Først vil jeg gerne gøre nogle mere generelle bemærkninger. I de snart 6 år, jeg har deltaget i den skattepolitiske debat, er der af politikere såvel som af eksperter ofte talt om behovet for at forenkle det nuværende skattesystem. Der er også talt om behovet for at rydde op i de meget komplicerede regelsæt, der ofte er til hinder for at gennemføre en effektiv kontrol.

Det lovforslag, der her er til første behandling, er en beskeden, men bestemt ikke uvæsentlig, administrativ reform, og det må nok undre mig lidt, når hr. Flygaard klart erkender, at han har baggrund i et amtsligningsinspektorat, og at han så ikke med den viden, han i hvert fald burde sidde inde med, klart og åbent erkender, at forslaget her repræsenterer en ganske betydelig administrativ forenkling. Det burde hr. Flygaard i hvert fald gøre.

Jeg har i øvrigt noteret mig, at der ikke er nogen, som har villet hævde, at lovforslaget ikke repræsenterer en væsentlig administrativ forenkling, og det må jeg altså tage som udtryk for, at man i så henseende er enig hele vejen rundt.

Der er heller ikke nogen, der har sagt, at forslaget ikke giver et bedre grundlag for at gennemføre en effektiv ligningsmæssig kontrol. Også her må jeg gå ud fra, at der er enighed hele vejen rundt.

Så er vi altså tilbage til det generelle. Når man gang på gang taler om behovet for administrative forenklinger på det skattepolitiske område, gang på gang taler om behovet for at stoppe huller, for at undgå misbrug, for at få systemet indrettet sådan, at man virkelig bliver i stand til at kunne gennemføre en effektiv ligningsmæssig kontrol, så er det simpelt hen ikke acceptabelt, synes jeg, at når man så kommer med et konkret forslag, der helt åbenbart løser nogle af de problemer, som alle skattepolitikere jævnlig taler om, så afviser man det bare.

Hvad er det for argumenter, man kører frem med? Ja, siger man, der er tale om, at det giver erhvervslivet besværligheder. Det er jo her, kritikken sætter ind. Jeg vil ikke udelukke, at forslaget giver visse virksomheder og visse revisorer besværligheder, således at de ud fra det, som er deres interesse, helst ser, at den nuværende ordning fastholdes. Men det bør også understreges – og det håber jeg også man vil give udtryk for her fra talerstolen fra kritikernes side – at der er et meget stort antal virksomheder, som overhovedet ikke vil blive berørt af dette lovforslag. Der er et meget stort antal virksomheder, som også selv vil anse det for at være ganske praktisk at gå over til at anvende kalenderåret, og som altså ikke vil reagere negativt.

Når man siger, at revisorerne nu må udføre et helt års arbejde på 4 måneder – det tror jeg hr. Anders Poulsen var inde på – må jeg gøre opmærksom på, at der altså er revisorer her i landet, der kun har ganske få klienter eller måske næsten slet ingen klienter, der opererer med forskudt regnskabsår, og jeg tror alligevel, at disse revisorer er i arbejde hele året rundt.

Hertil kommer, at der i de senere år er gennemført en mere generel forlængelse af selvangivelsesfristen, og derved er der sket en betydelig spredning af revisorernes samlede arbejde. Men skulle der vise sig et behov for at udbygge den ordning, der gælder i dag, så er jeg meget parat til at se på det. Det er et positivt svar på det spørgsmål, som hr. Bakholt stillede mig.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Jeg vil minde hr. Hagen Hagensen om, at finansministeren i marts 1969 hed Poul Møller. Af et bilag til skatteudvalgets betænkning af 13. marts 1969 fremgår det af et svar, som den daværende finansminister skriftligt har afgivet til udvalget, at der har været ført forhandlinger med bl. a. repræsentanter for revisorerens organisationer og landbrugets regnskabskonsulenter på baggrund af et spørgsmål, som blev stillet:

»Er det ikke muligt at nå frem til regler, hvorefter alle skatteydere benytter samme indkomstår?«

Der står i svaret (Folketingstidende 1968-69, tillæg B, sp. 691):

»Repræsentanterne for 2 af de 3 revisororganisationer (Dansk Revisorforening og Dansk Revisor Union) kunne tilslutte sig forslaget om ophævelse af adgangen til at anvende forskudt regnskabsår. Det var dog en forudsætning herfor, at der skete en udvidelse af adgangen til at opnå henstand med indgivelsen af selvangivelsen eller eventuelt en generel forlængelse af selvangivelsesfristen, således at det tidspres ved udarbejdelsen af årsregnskaber, som ændringen ellers ville medføre, herved blev afhjulpet.«

Dette er sket, og jeg har stillet mig åben over for en yderligere liberalisering på det område.

»Den tredje revisororganisation (Foreningen af Statsautoriserede Revisorer) var heller ikke afvisende over for forslaget, men måtte dog tage et forbehold for så vidt angår et — meget begrænset — antal erhvervsdrivende, for hvem en hurtig afslutning af årsregnskabet var påkrævet af forretningsmæssige grunde.

Forslaget kunne derimod ikke finde tilslutning hos repræsentanterne for landbrugets regnskabskonsulenter. Ud over det foran omtalte hensyn til spredning af arbejdet med afslutning af årsregnskaber blev der af regnskabskonsulenterne henvist til, at det særlig for landbruget var ønskeligt, at det skattemæssige regnskabsår følger det »naturlige« driftsår.«

Hr. Poul Møller svarede videre:

»Uanset at det må anses for tvivlsomt, om dette sidstnævnte hensyn kan tillægges særlig vægt, har man på baggrund af de omtalte forhandlinger ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at stille forslag om en afskaffel-

se af adgangen til at anvende forskudt regnskabsår.«

Men der var selvfølgelig også stærke repræsentanter for partiet venstre i den regering.

Men hvordan ser det så ud i dag? Det er et svar til hr. Bollmann. Der er i dag 133.614 virksomheder registreret i landbrugsregisteret. 98.471 virksomheder registreret i landbrugsregisteret har allerede kalenderåret som regnskabsår. 98.471 virksomheder! Regnskabskonsulenterne sagde, at det særlig for landbruget var ønskeligt, at det skattemæssige regnskabsår følger det naturlige driftsår. Alligevel er situationen altså den, at 98.471 virksomheder allerede anvender kalenderåret, og det er sådan, at alle nyetablerede landmænd går over til at anvende kalenderåret.

Det er blevet bebrejdet mig, at jeg ikke har taget direkte kontakt til revisororganisationerne forud for fremsættelsen af dette lovforslag, og det kan da godt være, at jeg burde have gjort det, det vil jeg da ikke udelukke. Jeg har imidlertid ikke anset det for særlig sandsynligt, at revisorerne skulle indtage en anden stilling i dag, end de gjorde, dengang det spørgsmål sidst var fremme, for det kan vel ikke være afgørende for den indstilling, revisorerne indtager til dette spørgsmål, hvem der er landets skatteminister? Dengang var det altså Poul Møller, som faktisk var indstillet på, at man skulle ophæve adgangen til at operere med forskudt regnskabsår, og dengang kom der altså positive tilkendegivelser fra landets revisorer. Den eneste deciderede negative reaktion kom fra landbrugets konsulenter, som fremførte en argumentation, der næppe kan holde i dag.

Hr. Anders Poulsen spurgte mig: er det sådan, at forslaget er presset igennem over for ministeriets embedsmænd? Hr. Anders Poulsen burde vide, at forslaget har stået på lovprogrammet i meget lang tid. Der har altså været et væsentligt forarbejde, inden dette forslag er fremsat.

Men jeg skal da ikke skjule, at forslaget da også er fremsat af politiske grunde. Jeg mener, det er et forslag, som i høj grad lever op til de målsætninger, som socialdemokratiet har sat sig på det skattepolitiske område, men vil endnu en gang understrege, at det efter min opfattelse også er i ganske god overensstemmelse med de udtalelser om for-

[Ministeren for skatter og afgifter]

enkling og hensyntagen til en mere effektiv kontrol, som er kommet frem fra mange forskellige sider.

Derfor håber jeg også, at vi under udvalgsarbejdet vil få klaret tingene af på en sådan måde, at der kan blive en bredere tilslutning til forslaget end den, der er tilkendegivet i dag.

Anders Poulsen (V):

Hvis ikke jeg husker meget forkert, var det forslag, som ministeren omtalte her, og som tidligere har været forelagt her i folketinget, et ganske andet forslag end det, ministeren møder op med nu. Det drejede sig om fremtidige tilladelser til omlægning til brudte regnskabsår, mens det forslag, ministeren kommer med her, er et ganske andet.

Jeg vil i øvrigt godt pege på nogle ganske få ting i bemærkningerne til lovforslaget. Der står bl. a., at nogle af de forhold, der tidligere talte for forskudte indkomstår, nu er bortfaldet, og ministeren henviser i den forbindelse til, at der er langt flere landbrugere, der nu har regnskabspligt – det skal nu i øvrigt være bogføringspligt. Hvorledes dette kan være et argument for, at man ikke fremover skulle have lov til at anvende forskudt indkomstår, forstår jeg ikke. Der argumenteres også med, at et stigende antal landbrugere nu fører beholdningsregnskab. Hvorledes det kan tages til indtægt for synspunktet her, er mig også ufatteligt.

Nu står ministeren altså her med et forslag, der har støtte fra SF og VS og modtages med en meget ulden holdning fra de radikale. Situationen er den, at boligministeren er ude at rejse, så ingen ved, hvor dette skal ende. Ministerens opfattelse af sig selv som den ridder, der forsøger at hugge ind på det administrative vildnis, er altså ikke særlig troværdig. Jeg vil godt gentage min opfordring til ministeren, som jeg kom med i mit første indlæg, om at trække dette forslag tilbage. Vi står med en situation, som ingen aner hvor skal ende. Der er ingen grund til at trække dette lovforslag igennem folketinget, igennem udvalgsarbejdet, med den politiske konstellation, vi har set under indlæggene her i første runde.

Hagen Hagensen (KF):

Ministeren begyndte sit svar med at sige, at politikere og eksperter i mange år har talt om at forenkle det nuværende skattesystem. Ja, det har man, og det vil man også gerne. Der er bare forskel på måden, man vil gøre det på. Forholdet er jo det, at hvis man vil forenkle, skal man også forbedre.

Ministeren nævnte, at der var ikke nogen, der havde sagt andet, end at det var en ikke uvæsentlig administrativ reform, der her var forelagt, og der var ingen, der havde sagt, at det ikke var en administrativ forenkling. Det tror jeg nu nok gik igennem flere af indlæggene. Jeg skal da for mit vedkommende gerne sige, at jeg tror, dette vil ende i kaos, hvis man prøver på at lægge det om overensstemmende med det forslag, der er fremme her. Jeg har noget med praktisk skatteligning at gøre, og alle de tjenestemænd, jeg har med at gøre, er kommet til mig – det er ikke noget, jeg har bedt dem om – og har sagt, at vi dog for alt i verden må undgå at få ødelagt det ligningssystem, som vi har lagt til rette, ved at få gennemført dette her. Det vil skabe kaos. Det vil gøre regnskaberne dårligere. Det vil medføre, at vi ikke kommer igennem med skatteligningen på den måde, vi skulle gøre det. At der skulle være bedre mulighed for ligningsmæssig kontrol, passer i realiteten ikke. Vi har den kontrol, der er fornøden, og kan forlange at få oplysningerne på kalenderårsbasis.

Tilbage bliver spørgsmålet: hvem skal først og fremmest have vanskelighederne? Hvem skal først og fremmest have besværet? Skal det være skatteyderne og selskaberne, eller skal det være de skattelignende myndigheder? Der er ingen tvivl i mit sind. Vi skal lade erhvervslivet og skatteyderne have det så ordentligt og så godt som muligt; så er det muligt, at de skattelignende myndigheder må tåle lidt mere besvær.

De senere års udsættelser med selvangivelserne er jo ikke nok. Det kan ikke lade sig gøre på den måde; det er regnskabsperiodernes afslutning, der er det afgørende.

Jeg takker ministeren for gennemgangen af, hvad Poul Møller havde som grundlag for det, han sagde i 1969. Men han stillede i hvert fald ikke forslag om at ændre på forholdene. Det er det, der er det afgørende. Alt det andet var noget udenoms.

Hvordan er forholdet så i dag? Er det blevet lettere at have med regnskaber at gøre?

[Hagen Hagensen]

Nej, der stilles større og større krav. Der er behov for, at den ekspertise, man har til rådighed, kan sprede sit arbejde året igennem. Derfor er der behov for de forskudte regnskabsår.

Men så slap det ud til sidst. Skatteministeren skulle jo have det ud. Forslaget var – også, sagde skatteministeren ganske vist – fremsat af politiske grunde. Ja, mon ikke det er det. Det er skatteministerens fantastiske appetit på at reformere i socialistisk retning. Det er det, det drejer sig om, også her, at vi skal alle være ens, og det skal køre efter en snor, hvorefter alle vedkommende haver sig at rette. Jeg kan ikke se andet, end at dette er det afgørende, og derfor skal vi gerne medvirke i en udvalgsbehandling til, at der ikke kommer bukser ud af dette skind.

Dohrmann (FP):

Ministeren sagde, at ingen har bestridt, at lovforslaget indebærer administrative forenklinger. Jeg lyttede til alle ordførere, og bortset fra VS og SF hørte jeg samtlige ordførere erklære, at det ville medføre yderligere besværligheder for erhvervslivet. Men den bemærkning fra skatteministeren er meget, meget afslørende, for den viser med al tydelighed, at skatteministeren kun tænker på skattevæsenets embedsfolk. Erhvervslivet er luft for skatteministeren, det rager ham en hatfuld, det tænker han ikke på. Samtlige ordførere stod her og nævnte eksempler på, hvad det vil medføre af besværligheder. Det har ministeren ikke hørt – eller også overhører han det med vilje, det ved jeg ikke.

Vil ministeren bestride, at skatteydere, som ikke selv kan klare regnskaberne, kan komme i besværligheder på grund af travlhed i revisionsfirmaerne? Vil ministeren bestride det? Jeg ved, at adskillige revisionsfirmaer i dag siger nej til at hjælpe folk bare med udfyldelse af deres selvangivelse, fordi man simpelt hen ikke kan magte mere. Det er helt sikkert, at når man så forsøger at presse det hele sammen i løbet af nogle få måneder, så vil situationen blive yderligere forværret. Dermed vil vi komme i den situation, at en masse mennesker faktisk står hjælpeløse tilbage, fordi de folk, som har studeret i flere år for at kunne hjælpe dem med at finde ud af de vanskelige regler, altså revisorerne, ikke har tid.

Jeg vil godt spørge skatteministeren, når han nu siger, at det ikke vil medføre de store besværligheder: tror skatteministeren, at det er for sjov, eller at det bare er for at drille ministeren, at Landbrugsrådets præsident f. eks. siger, at man ikke kan leve med dette lovforslag, såfremt det bliver vedtaget?

Efterhånden må vi være derhenne, hvor man skal til at tænke lidt mere på erhvervslivets vilkår. Vi ser hver eneste dag, hvordan den ene virksomhed efter den anden må bukke under, ikke altid på grund af det økonomiske, men simpelt hen fordi man ikke magter at klare opgaverne. Dette her forslag vil i hvert fald ikke hjælpe i positiv retning.

Aase Olesen (RV):

Da der har været et par bemærkninger til det radikale venstres ordførertale, skal jeg kort gentage, at vi har givet principiel tilslutning til lovforslagets sigte, nemlig at lade indkomståret være sammenfaldende med kalenderåret, ikke mindst for koncerner og selskaber, men at vi har beklaget den form, dette lovforslag har fået, og de former, hvorunder dette skal ske.

Jeg stillede et spørgsmål til skatteministeren, som jeg ikke fik svar på, og da det måske ikke var helt forståeligt, skal jeg gerne gentage det. Jeg spurgte, hvorfor man ikke netop over for selskaber og koncerner osv. har brugt selskabsskattelovens § 10, stk. 4. Jeg skal tillade mig at citere den. Der står i stk. 4:

»Såfremt en person, et selskab, en forening m. v. eller en kreds af personer, selskaber, foreninger m. v. på grund af aktiebesiddelse, vedtægtsbestemmelse, aftale eller fælles ledelse udøver en bestemmende indflydelse på et selskab eller en forening m. v., kan ligningsrådet, såfremt der med denne indflydelse er forbundet en væsentlig interesse i dette selskabs eller denne forenings driftsresultat, kræve, at selskabet eller foreningen m. v. omlægger sit indkomstår, således at det bliver sammenfaldende med det, der benyttes af vedkommende personer, selskaber eller foreninger m. v.«

Det kan godt være, at det var den bestemmelse, hr. Anders Poulsen hentydede til, da han sagde, at den var lidt ulden. Jeg skal medgive, at det er et lidt besværligt sprog, ikke mindst at læse op. Men hvorfor har

[Aase Olesen]

man ikke anvendt denne bestemmelse? Hvorfor har man ikke taget fat i den ende først, inden man har lagt meget stort ud med alt muligt, som det nu tyder på at man ikke kan komme igennem med?

Bollmann (CD):

Jeg forstod ministerens svar til mig sådan, at de tal, der blev nævnt, var for alle landmænd. Nu siger sådan nogle tal ikke noget i sig selv. Det, det drejer sig om, og det, jeg talte om, var udviklingen. Derfor vil jeg gerne efterlyse antallet af regnskabspligtige landmænd med forskudt regnskabsår for hvert af årene, f. eks. for de sidste 5 år. Jeg er ganske klar over, at ministeren ikke har dem i hovedet, men jeg håber, vi kan få dem under udvalgsbehandlingen.

Til sidst kunne jeg have lyst til at spørge, hvordan forslaget, når man ser på revisionsbranchen, harmonerer med forslaget om begrænsning af overarbejde.

Flygaard (DR):

Jeg tror ikke, der er mange, der er uenige med ministeren i, at man skal forenkle skattelovgivningen, og jeg tror heller ikke, der er mange, der er uenige med ministeren i, at det har man talt om igennem mange år. Men derfra og så til at være enig med ministeren i, at det skal ske netop på den og den måde, er der vel sådan set også et forholdsvis stort spring.

I anledning af ministerens bemærkning om, at der ikke er gjort indsigelse mod, at der her var tale om administrativ forenkling, vil jeg pege på, at der måske nok er tale om en mindre forenkling set ud fra et offentligt synspunkt, men at det vel også bør indgå i overvejelserne, hvad virkningen er i den private sektor, og det er min umiddelbare bedømmelse, at det dér vil veje til med en større negativ effekt, således at det sammenlagt medfører, at der ikke bliver tale om nogen administrativ forenkling.

Jeg deler i øvrigt ikke ministerens opfattelse af, at man i givet fald kan afbøde virkningerne af ministerens forslag ved en yderligere forlængelse af fristen for indsendelse af selvangivelse; den er mig bekendt i forvejen forholdsvis lang.

Jeg vil ikke bestride, at ministeren fra sin virksomhed har et omfattende kendskab til

skattelovgivningen, men de erfaringer, jeg har høstet igennem 6 års praktisk arbejde ude i et amtsskatteinspektorat i sognekommunerne, hvor behovet for støtte fra amtsligningsinspektoraterne nok især forelå, er måske lidt afvigende fra dem, ministeren her giver udtryk for. Jeg kan i hvert fald ikke mindes, det har medført kontrolproblemer, når man først havde fået lagt et regnskab om til et skævt regnskabsår. Det er nok rigtigt, at det først og fremmest var i landbruget, man var interesseret, men der kan også være andre områder, hvor man ud fra driftsmæssige synspunkter måtte foretrække et andet regnskabsår end netop kalenderåret.

Jeg kan også tilslutte mig hr. Bollmanns bemærkning om, at en undersøgelse af, hvem der har fået omlagt regnskabsåret, klart vil vise, at det er de større landbrug, og at der for den store mængde af landbrug, der ikke er regnskabspligtige og bogføringspligtige, reelt ikke foreligger noget omlægningsproblem.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Anders Poulsen sagde, at det var et helt andet forslag, det drejede sig om dengang. Det er rigtigt, at det var den betænkning, der blev udarbejdet i forbindelse med skatte- og afgiftsudvalgets behandling af kildeskatteloven, så i den henseende er det et andet forslag, men det, svaret gik på, var et spørgsmål, der lød: er det ikke muligt at nå frem til regler, hvorefter alle skatteydere benytter samme indkomstår? Så problemstillingen er præcis den samme som den, der er taget op i forslaget.

Så beskæftigede hr. Anders Poulsen sig af naturlige grunde med, om der nu kan skaffes flertal for dette, og han sagde, at de radikale jo er lidt uldne i deres holdning. Jeg blev også lidt bedrøvet efter fru Aase Olesens sidste indlæg, for det er rigtigt, at fru Aase Olesen har stillet en række spørgsmål – og dem har jeg ikke ment at skulle besvare under denne første behandling, da jeg mener, det vil være naturligt, at de fleste af de spørgsmål, fru Aase Olesen har stillet, også det sidste angående selskabsskattelovens § 10, stk. 4, bliver besvaret under udvalgsarbejdet – men jeg er da hele tiden gået ud fra, at det radikale venstre ikke kun var parat til at stå ved den principielle tilslutning, som jo er

[Ministeren for skatter og afgifter]

helt i overensstemmelse med deres eget skattepolitiske program, men at de selvfølgelig også var parate til at få klaret de eventuelle problemer af, der måtte opstå som følge af det, forslaget går ud på, nemlig at alle virksomheder fremover skal gå over til at anvende kalenderåret som regnskabsår.

Det er jo det enkle indhold af dette forslag, og så kan man diskutere, hvilke overgangsproblemer dette giver, og man kan diskutere andre tekniske spørgsmål, som selvfølgelig også skal drøftes med revisorerne organisationer og med advokater, hvis de er interesserede deri, men jeg er meget overbevist om, at vi kan få afklaret og løst disse tekniske problemer på en hensigtsmæssig måde, og derfor er jeg også hidtil gået ud fra som givet, at det radikale venstre, når disse tekniske spørgsmål er afklaret, vil være parat til at stå ved det, der findes i deres eget skatteprogram, og som de har givet udtryk for ved mange forskellige lejligheder.

Ellers kommer jeg efterhånden i en besynderlig situation i forhold til hr. Bernhard Baunsgaard: han har gang på gang i mange forskellige skattepolitiske debatter her i Folketinget bebrejdet socialdemokratiet, at vi har ikke gjort noget ved det ene og ikke gjort noget ved det andet, og når vi så kommer med konkrete lovforslag, skal vi altså måske opleve – jeg håber ikke, det bliver tilfældet – at det radikale venstre ikke vil være med. Det er en meget uheldig situation, hvis vi kommer dertil, at det radikale venstre bliver så kyst af de reaktioner, som måtte komme udefra, at de bliver ude af stand til at handle politisk.

Hr. Hagen Hagensen sagde, at han var meget sikker på, at dette forslag ville bevirke, at arbejdet hos revisorer o. lign. ville ende i kaos. Det gør det nødvendigt for mig at oplæse også første del af det svar, hr. Poul Møller gav på et spørgsmål stillet i skatte- og afgiftsudvalget; jeg læste ikke hele svaret op i første omgang, for det er et meget langt svar. Det er stadig væk bilag til skatteudvalgets betænkning af 13. marts 1969, og det var Poul Møller, den daværende finansminister, der svarede på spørgsmålet: er det ikke muligt at nå frem til regler, hvorefter alle skatteydere benytter samme indkomstår? Svaret lyder:

»Et ret betydeligt antal skatteydere, især erhvervsdrivende, har tilladelse til at anvende

et fra kalenderåret afvigende regnskabsår (forskudt regnskabsår). Dette medfører allerede under det nuværende skattesystem betydelige administrative ulemper. Det kan således nævnes, at det er vanskeligere at kontrollere skatteyderens eget regnskab, idet kontrolmaterialet, herunder lønsedler og lønangivelsen, vedrører kalenderåret, ligesom krydsrevision af andre skatteyderes regnskaber vanskeligergøres. Under kildeskatteordningens system med samtidighedsbeskatning opstår der, som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, særlige tilpasningsvanskeligheder for så vidt angår skatteydere, der har forskudt regnskabsår. Det viser sig navnlig i de mange tilfælde, hvor der sker ændringer i skattepligtsforholdene, f. eks. ved fraflytning fra landet, dødsfald og indgåelse og ophør af ægteskab. Det ville være betydelig enklere at administrere kildeskatteordningen, hvis alle skatteydere havde kalenderåret som indkomstår.«

Jeg gentager, at det var hr. Poul Møller, den daværende skatteminister, som gav dette svar. Jeg håber, at hr. Hagen Hagensen ved et grundigere studium af baggrunden for dette svar vil nå frem til præcis den samme konklusion, som hr. Poul Møller nåede frem til.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Ministeren blev skuffet over fru Aase Olesens sidste indlæg. Jeg kan sige, at jeg blev tilsvarende glædeligt overrasket over fru Aase Olesens sidste indlæg. Jeg mener, det klart fremgår deraf, at det lange sigt er ét, noget ganske andet er det konkrete, foreliggende forslag. Det mener jeg fru Aase Olesen tilkendegav at de radikale ikke ville være med til. Jeg vil igen gerne opfordre ministeren til at tage dette til efterretning; der er altså ikke noget flertal bag det foreliggende lovforslag.

Så nævner ministeren, at han nu kommer i et besynderligt forhold til hr. Bernhard Baunsgaard. Ja men det er vi da godt klar over, hr. minister, men så tag konsekvensen deraf!

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

[Hagen Hagensen]

Uanset hvor mange gange ministeren her i dag vil fortælle mig, hvad Poul Møller har sagt for en halv snes år tilbage, og hvad han har svaret på et spørgsmål, når vi nok ikke meget længere dermed, for jeg fastholder det synspunkt, jeg har. Jeg vil da gerne medgive ministeren, at alt ville være lettere, hvis man fra oven kunne bestemme, at alt skal være sådan og sådan puttet ind i en bås, og derefter har alle vedkommende sig at rette. Poul Møller nåede jo uanset det svar, han gav dengang om, at det ville være ønskværdigt, om man havde det samme indkomstår, alligevel til det, som ministeren sagde heroppefra før; forslaget blev ikke stillet. Nej, det blev ikke stillet, hr. minister, af den grund, at Poul Møller naturligvis måtte indse, hvilke vanskeligheder det ville betyde for mange skatteydere, selskaber som personer, hvis man lavede om på reglerne, og disse forhold var naturligt mere væsentlige end det offentlige bekvemmelighed.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det er ikke korrekt, hr. Hagen Hagensen! Ved et nærmere studium af svaret vil det meget klart fremgå, at hr. Poul Møller gerne så, at man gennemførte en reform af den karakter. Men som jeg også fremhævede i mit første svar, var der jo altså stærke venstrefolk i den regering, og det lykkedes dem i den sammenhæng – formentlig også i en række andre sammenhænge, men det skal jeg ikke blande mig i – at kvæle de positive og konstruktive tanker, som også kom frem i hr. Poul Møllers regeringsperiode fra hans side.

Hr. Hagen Hagensen gjorde i øvrigt nogle kritiske bemærkninger over, at jeg vedkendte mig, at forslaget også var fremkommet af politiske grunde. Jeg mente, det var redeligt at sige det, for jeg går ud fra, at alle forslag, der kommer frem her i folketinget, kommer frem af politiske grunde.

Men én ting er i hvert fald sikker, og det er, at det standpunkt, hr. Hagen Hagensen her har givet udtryk for, uanset hvad hr. Poul Møller måtte have sagt i 1969 om præcis samme problemstilling, kun kan fastholdes af politiske grunde, ikke af saglige grunde, ikke af hensyn til den forenkling og oprydning med henblik på at sikre en bedre kontrol gennem ligningen, som hr. Hagen

Hagensen også har talt om ved mange forskellige lejligheder.

Jeg tror også, at de organisationer, som står hr. Hagen Hagensen nær, eller som han i hvert fald tidligere har været stærkt engageret i, vil være enige med den nuværende skatteminister i, at dette forslag bør nyde fremme. Jeg er meget sikker på, at de fleste af dem, der er engageret i ligningsarbejdet i dag, også på det folkelige plan, vil være enige i den opfattelse, at dette forslag bør nyde fremme. Derfor vil jeg gentage, at hvis hr. Hagen Hagensen fastholder det standpunkt, han har indtaget på denne talerstol, kan det alene være af politiske grunde.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Nej, hr. minister, mit standpunkt er begrundet af hensyn til det erhvervsliv, som vi alle sammen, også ministeren og jeg, skal leve af og derfor også må tjene. Uanset hvilke grunde man nu skal stille op, er kendsgerningen den, at Poul Møller i sin tid ikke stillede forslaget, og jeg tror heller ikke, han ville have stillet det i dag, uanset om det af forskellige grunde kunne være ønskværdigt, at alt var rettet ind på en ganske bestemt snor.

I øvrigt skal jeg jo ikke stå til ansvar for, hvad Poul Møller mente eller har sagt for ti år tilbage. Tænk på dem, der skal stå til ansvar, hvis det bliver foreholdt, hvad den nuværende skatte- og afgiftsminister har sagt, når det citeres om nogle år!

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Det kan godt være, der er nogle, der synes, at det, jeg siger nu, falder lidt udenfor, men jeg synes egentlig, det er flintrende lige-gyldigt, hvad hr. Poul Møller har stået her og sagt i sin tid. Det, det drejer sig om, når alt kommet til alt, er, at VKR-regeringen i realiteten stod for det samme som både den nuværende og tidligere regeringer. Det, det drejer sig om nu, må være sagen og ikke, hvad der er blevet sagt her for ti eller femten år siden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den i Khartoum den 4. august 1963 undertegnede overenskomst med senere ændringer om oprettelse af Den afrikanske Udviklingsbank.

(Beslutningsforslag nr. B 87. Fremsat 14/3 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Robert Pedersen (S):

Da det jo drejer sig om en international overenskomst, nemlig om Danmarks ratifikation af overenskomsten om oprettelse af Den afrikanske Udviklingsbank med senere ændringer, er jeg glad for på venstres, centrumdemokraternes og socialdemokratiets vegne at kunne anbefale denne ratifikation, så meget desto mere som beløbsudvidelsen fra 1,4 mia \$ til 6,3 mia \$ især kommer de fattigste lande i Afrika til hjælp. Endvidere betyder det ikke, at vi kommer til at sprænge rammerne for de bevillinger, der er ydet til udviklingssamarbejdet. Endelig vil jeg gerne have lov til at påpege, at danske virksomheder får muligheder for at deltage i leverancer til projekter, der er finansieret af bankens midler. Derfor kan jeg på tre partiers vegne anbefale ratifikationen.

Eva Møller (KF):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Kjelgaard, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på hans vegne fremsætte følgen-

de bemærkninger til det foreliggende forslag til folketingsbeslutning:

Overenskomsten om oprettelse af Den afrikanske Udviklingsbank er et stort dokument med en række smukke hensigter af såvel økonomisk som social karakter. Formålet er at bidrage til økonomisk udvikling og sociale fremskridt i bankens regionale medlemslande, og for at opnå dette skal banken bl. a. fremskaffe og forøge ressourcer i og uden for Afrika og fremme investering af såvel offentlig som privat kapital i projekter og programmer, der har til formål at bidrage til den økonomiske udvikling og sociale fremskridt i bankens regionale medlemslande. Det er særlig den private kapital, der her har interesse. Hvor mange private investorer har anbragt kapital i banken, eller hvor mange kan tænkes at ville gøre det?

Udenrigsministeren siger i den skriftlige fremsættelse:

»Det er regeringens opfattelse, at dansk medlemskab af Den afrikanske Udviklingsbank må anses for en naturlig fortsættelse af de bestræbelser, som tidligere har resulteret i dansk medlemskab af Den asiatiske Udviklingsbank og -fond, Den interamerikanske Udviklingsbank og dennes Fond for særlig Virksomhed og Den afrikanske Udviklingsfond.

Dansk medlemskab af Den afrikanske Udviklingsbank vil desuden give Danmark mulighed for yderligere at manifestere sig i et for dansk udviklingsbistand vigtigt område.«

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan han forestiller sig at Danmark kan manifestere sig, og hvor meget Danmark har manifesteret sig i de andre nævnte banker og fonde. Ifølge opstillingen over de ikke-regionale medlemsbidrag udgør Danmarks indbetalte andel ca. 3 pct. af de samlede bidrag og Danmarks garantikapital ca. 2,9 pct. af den samlede garantikapital. Er det noget, der giver anledning til nogen manifestation?

De regionale afrikanske lande, som Danmark samarbejder mest med, nemlig Tanzania og Kenya, har indbetalt en meget lille del af den samlede kapital fra de afrikanske lande, så jeg har vanskeligt ved at se den yderligere manifestation, og jeg tvivler egentlig lidt på, at den betragtning, der kommer til udtryk i det efterfølgende citat, vil have den betydning, regeringen tror. Jeg citerer: